

VINA 3 – BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI TOÁN 7

GIÁO VIÊN: NGUYỄN THÀNH LONG

PHƯƠNG PHÁP QUY NẠP TOÁN HỌC - DẠNG 1: CHỨNG MINH ĐẲNG THỨC - ĐÁP ÁN

www.vinastudy.vn**Bài 1:** Chứng minh rằng với $n \in \mathbb{N}^*$ thì $2+3+5+\dots+(2n-1)=n^2$ **Bài giải:**

$$2+3+5+\dots+(2n-1)=n^2 \quad (*)$$

+) Kiểm tra với $n=1$ ta được: $1=1^2$ (đúng)+) Giả sử (*) đúng với $n=k$ (với $k \in \mathbb{N}^*; k \geq 1$), tức là:

$$S_k = 1+3+5+\dots+(2k-1) = k^2 \quad (\text{giả thiết quy nạp})$$

+) Cần chứng minh (*) cũng đúng với $n=k+1$, tức là cần chứng minh:

$$S_{k+1} = 1+3+5+\dots+(2k-1)+2\left[(2(k+1)-1)\right] = (k+1)^2$$

$$\text{Thật vậy: } S_{k+1} = S_k + \left[2(k+1-1)\right] = k^2 + 2k + 1 = (k+1)^2$$

Vậy (*) đúng với mọi $n \in \mathbb{N}^*$ **Bài 2:** Chứng minh rằng với $n \in \mathbb{N}^*$ thì $2+5+8+\dots+(3n-1) = \frac{n(3n+1)}{2}$ **Bài giải:**

$$2+5+8+\dots+(3n-1) = \frac{n(3n+1)}{2} \quad (*)$$

+) Kiểm tra với $n=1$ ta được: $2=2$ (đúng)+) Giả sử (*) đúng với $n=k$ (với $k \in \mathbb{N}^*; k \geq 1$), tức là:

$$S_k = 2+5+8+\dots+(3k-1) = \frac{k(3k+1)}{2} \quad (\text{giả thiết quy nạp})$$

+) Ta cần chứng minh (*) cũng đúng với $n=k+1$, tức là cần chứng minh:

$$S_{k+1} = 2+5+8+\dots+(3k-1)+\left[3(k+1)-1\right] = \frac{(k+1)\left[3(k+1)+1\right]}{2}$$

Thật vậy:

$$S_{k+1} = S_k + [3(k+1)-1] = \frac{k(3k+1)}{2} + [3(k+1)-1] = \frac{3k^2 + 7k + 4}{2} = \frac{3(k+1)\left(k + \frac{4}{3}\right)}{2} = \frac{(k+1)[3(k+1)+1]}{2}$$

Vậy (*) đúng với mọi $n \in \mathbb{N}^*$

Bài 3: Chứng minh rằng: $A = 1.2 + 2.5 + \dots + n(3n-1) = n^2(n+1)$

Bài giải:

+) Ta thấy đẳng thức trên đúng với $n=1$ vì $1.(3.1-1) = 12(1+1)$

+) Giả sử đẳng thức đúng với $n=k$ (với $k \in \mathbb{N}; k \geq 1$) (đây là giả thiết quy nạp)

Ta có $A(k) = 1.2 + 2.5 + \dots + k(3k-1) = k^2(k+1)$

+) Ta sẽ chứng minh rằng đẳng thức đúng với $n= k+1$.

Tức là: $A(k+1) = 1.2 + 2.5 + \dots + k(3k-1) + (k+1)[3(k+1)-1] = (k+1)^2(k+2)$

Thật vậy ta có:

$$A(k+1) = 1.2 + 2.5 + \dots + k(3k-1) + (k+1)[3(k+1)-1]$$

$$A(k+1) = A(k) + (k+1)[3(k+1)-1] = k^2(k+1) + (k+1)[3(k+1)-1]$$

$$= (k+1)[k^2 + 3k + 3 - 1] = (k+1)(k^2 + 3k + 2) = (k+1)(k+1)(k+2) = (k+1)^2(k+2)$$

Vậy đẳng thức đúng với $n= k+1$.

Bài 4: Chứng minh rằng với mọi số nguyên dương n , ta luôn có:

$$1.2 + 2.3 + \dots + n(n+1) = \frac{n(n+1)(n+2)}{3}$$

Bài giải:

$$1.2 + 2.3 + \dots + n(n+1) = \frac{n(n+1)(n+2)}{3} \quad (*)$$

+) Với $n=1$, ta có: $1.2 = 2$ (đúng)

+) Giả sử (*) đúng với $n = k$, tức là:

$$1.2+2.3+\dots+k(k+1)=\frac{k(k+1)(k+2)}{3}$$

+) Ta cần chứng minh (*) cũng đúng với $n=k+1$. Tức là cần chứng minh:

$$1.2+2.3+\dots+k(k+1)+(k+1)(k+2)=\frac{(k+1)(k+2)(k+3)}{3}$$

$$\text{Thật vậy: } 1.2+2.3+\dots+k(k+1)+(k+1)(k+2)=\left[1.2+2.3+\dots+k(k+1)\right]+(k+1)(k+2)$$

$$=\frac{k(k+1)(k+2)}{3}+(k+1)(k+2)=\frac{k(k+1)(k+2)}{3}+\frac{3(k+1)(k+2)}{3}=\frac{(k+1)(k+2)(k+3)}{3}$$

Vậy (*) đúng với mọi số nguyên dương n .

VINASTUDY.